



Nr.25023/07.02.2023

APROB.
SECRETAR DE STAT,
Ionel Florian LIXANDRU

REGULAMENT SPECIFIC
PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA OLIMPIADEI DE PEDAGOGIE -
PSIHOLOGIE (LICEE PEDAGOGICE)

Capitolul I

Cadrul general

Art. 1 Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a Olimpiadei de Pedagogie – Psihologie (licee pedagogice), numită în continuare Olimpiada, și este elaborat conform prevederilor *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobată prin OMECTS nr. 3035/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2 (1) Olimpiada se desfășoară, pe niveluri de vârstă și de pregătire didactică, corespunzător specializărilor din cadrul profilului pedagogic, în intervalul claselor a IX-a - a XII-a, pe două secțiuni:

(2) Secțiunile și disciplinele Olimpiadei sunt următoarele:

a. **Pedagogie** - pentru disciplinele: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului, Teoria și practica instruirii și evaluării, Managementul clasei de elevi, Didactici inovative, Introducere în pedagogie. Educația timpurie, Curriculum pentru educație timpurie, Educația copiilor cu nevoi speciale, Joc și învățare.*

b. **Psihologie** - pentru disciplinele: *Psihologie generală, Psihologia vârstelor, Psihologia educației, Psihopedagogie specială, Psihologia educației. Activități de dezvoltare cognitivă, senzorio-motrică, socio-afectivă și de dezvoltare a capacității de învățare ale copilului de la 0 la 3 ani, Psihologia copilului și a relației mamă-copil, Educație diferențiată.*

Art. 3 (1) Etapele Olimpiadei sunt: județeană/ a municipiului București și națională.

(2) Selecția elevilor, indiferent de etapa Olimpiadei, se face pe clase, corespunzător celor două secțiuni, cu respectarea ierarhiei rezultate din evaluare.

Capitolul II

Organizarea Olimpiadei

Art. 4 (1) Olimpiada este organizată de Ministerul Educației, prin inspectoratele/unitățile școlare subordonate, în parteneriat cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară sau din afara țării.

(2) Responsabilitatea organizării și desfășurării Olimpiadei revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic, inspectoratelor școlare și direcțiilor cu atribuții în organizarea competițiilor școlare din cadrul Ministerului Educației numit în continuare ME.

Art. 5 Comisiile de organizare și evaluare ale Olimpiadei sunt constituite și funcționează conform prevederilor *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

Art. 6

(1) Pentru etapa națională, Comisia Centrală a Olimpiadei se înființează prin notă întocmită de către inspectorul/consilierul din cadrul ME, avizată de directorul direcției responsabile și aprobată de Secretarul de Stat pentru învățământ preuniversitar.

(2) Componența Comisiei Centrale este cea prevăzută în *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

(3) Președintele Comisiei Centrale este un cadru didactic universitar, de regulă, de la o universitate apropiată de locul de desfășurare a Olimpiadei, având cel puțin funcția didactică de lector, cu autoritate științifică și profesională și cu expertiză în evaluare în învățământul preuniversitar.

(4) Cei doi președinți executivi sunt cadre didactice din învățământul preuniversitar, având funcții de îndrumare și control, (inspector general/consilier în ME, director al unei unități de învățământ cu profil pedagogic etc.), cu experiență în management educațional, în organizarea olimpiadei, și cu autoritate profesională.

(5) Cei doi vicepreședinți sunt cadre didactice din învățământul preuniversitar, având specializări din domeniul secțiunii pe care o coordonează - pedagogie sau psihologie - cu experiență în evaluare și în organizarea olimpiadei, având gradul didactic I și autoritate profesională.

Art. 7 (1) Conform specificului Olimpiadei, norma de participare la etapa națională este următoarea: 1 loc/clasă de studiu/secțiune, indiferent de disciplină.

(2) La etapa națională a olimpiadei se atribuie 23 de locuri suplimentare pe clasă, indiferent de secțiunea la care participă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute conform clasamentului național realizat după finalizarea etapei județene/a sectoarelor municipiului București și calificarea participanților pe locurile prevăzute la al. (1), pentru elevii care au obținut **un punctaj de cel puțin 90 de puncte**.

(3) La specializarea instructor de educație extrașcolară, pot participa la disciplinele integrate în prezenta olimpiadă elevi din cadrul aceluiași ciclu (pentru disciplinele clasei a IX- a elevii din clasele a IX-a și a X a, iar pentru disciplinele din clasa a XI-a elevii din clasele a XI-a și a XII-a).

Art. 8 Selecția participanților la Olimpiadă, indiferent de etapă, se face obiectiv, pe nivel, cu respectarea prevederilor *Metodologiei-cadru* și ale prezentului regulament specific.

Capitolul III Probele

Art. 9. (1) Probele susținute de concurenți în cadrul olimpiadei sunt probe individuale.

(2) **Proba A-** (probă scrisă) este susținută, atât la etapa județeană, cât și la etapa națională, la nivelul unității de învățământ preuniversitar pedagogic din fiecare județ/Municipiul București care școlarizează cele mai multe clase de profil pedagogic, desemnată de inspectoratul școlar;

a) Pentru etapa națională centrele județene asigură numai desfășurarea probei A, evaluarea lucrărilor realizându-se de către Comisia Centrală.

b) Comisiile de organizare și desfășurare a probei A din cadrul etapei naționale a olimpiadei, cuprind 3-5 membri:

- un președinte – inspectorul școlar care coordonează activitatea liceelor pedagogice/un metodist desemnat prin decizia inspectorului școlar general;

- un secretar – un informatician;

- 2-4 profesori-asistenți.

(3) **Proba B** - (proba orală) este susținută numai la etapa națională, la nivelul unității de învățământ preuniversitar pedagogic - gazda olimpiadei naționale.

a) Pregătirea elevilor pentru Olimpiadă vizează cunoașterea de către aceștia a conținuturilor menționate în *Tematica* anexată, ce reprezintă parte integrantă a prezentului Regulament.

b) Pentru elaborarea lucrărilor, concurenții vor apela, atât la conținuturile specifice disciplinelor psihopedagogice, cât și la experiența derivată din practica pedagogică și/sau cultură generală.

(4) Atât la etapa județeană cât și la etapa națională pentru elevii care studiază în unități de învățământ sau în clase cu predare în limbile minorităților naționale, se asigură traducerea subiectelor/lucrărilor la nivelul comisiei județene/centrale a olimpiadei.

Art. 10 Timpul de lucru este repartizat astfel:

a. Proba A – **3 ore**, la toate etapele.

b. Proba B – **25 minute** (15 minute pregătirea răspunsului și 10 minute susținerea acestuia, la etapa națională).

Art. 11 (1) Structura Probei A, la toate etapele, este următoarea:

Structura probei conține trei subiecte, astfel concepute:

1. Un set de itemi obiectivi care vizează competențe formate și dezvoltate de elevi prin studiul disciplinelor psihopedagogice, respectiv prin desfășurarea orelor de practică pedagogică, precum și capacitatea acestora de a realiza transferuri transdisciplinare;
2. Un set de itemi semiobiectivi, ce evaluează analiza și sinteza unor idei sau teorii psihopedagogice, caracterizarea sau evidențierea unor elemente structurale, interpretarea aspectelor care constituie elemente definitorii ale domeniului de studiu prin exemplificarea acestora;
3. Un item subiectiv de tip eseu care vizează manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de profesia de dascăl, precum și capacitatea de utilizare a conceptelor/ teoriilor/ modelelor specifice disciplinelor psihopedagogice, prin explicarea, interpretarea, exemplificarea și evaluarea unor idei, proiecte și procese educaționale, valorificându-se corelațiilor intra și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație.

(2) Structura Probei B este următoarea:

- a) Conținutul probei orale vizează evaluarea competenței de argumentare a unor secvențe/ paragrafe din propria lucrare, redactată la proba scrisă, urmărind formularea și susținerea unei opinii, în corelație cu exemple desprinse din viața cotidiană, din practica pedagogică/alte discipline și construcția logică, științifică și persuasivă a discursului.
- b) Pentru pregătirea răspunsului la această probă, elevii vor extrage un bilet de concurs și își vor elabora răspunsul, în timpul prevăzut de prezentul regulament, într-o sală special destinată pregătirii răspunsurilor concurenților, sub supravegherea a două cadre didactice din comisia de organizare, având altă specializare decât discipline psihopedagogice. Biletul tras nu poate fi schimbat.
- c) Profesorii asistenți în sălile de pregătire a răspunsului pentru proba orală nu vor oferi concurenților niciun fel de informație cu privire la elaborarea răspunsului.
- d) Li se interzice concurenților să pătrundă în sala de pregătire a răspunsului cu orice fel de resurse informaționale, indiferent de suport (letric, electronic sau digital).
- f) La proba orală, în sala destinată examinării orale, vor fi prezenți 3 - 10 candidați, care vor face prezentarea orală pe rând, în prezența celorlalți candidați.
- g) Evaluarea performanței la proba orală se va efectua conform unei grile de notare specifice probei. Fiecare candidat va fi examinat de doi evaluatori, iar punctajul final este media aritmetică a punctajelor individuale acordate de cei doi examinatori.

(3) La etapa națională, probele se vor susține astfel:

- a) Proba A (scrisă) se va susține la nivelul unității de învățământ preuniversitar pedagogic din fiecare județ care școlarizează cele mai multe clase de profil pedagogic, nominalizată de inspectoratul școlar, dotată cu sisteme de supraveghere audio-video, care va realiza organizarea și desfășurarea probei scrise și transmiterea lucrărilor în format scanat către secretariatul Comisiei Centrale a Olimpiadei. La nivelul

acesteia, se va realiza evaluarea lucrării și afișarea rezultatelor Probei A. Proba A este eliminatorie. Participarea elevilor la Proba B a olimpiadei este condiționată de obținerea unui punctaj minim de 85 puncte la Proba A.

b) Proba B (orală) se va susține la liceul pedagogic din județul gazdă al Olimpiadei, de către elevii care au obținut minimum de 85 puncte la Proba A.

Art. 12 Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei va fi conceput de către directorul liceului pedagogic din județul gazdă și avizat de inspectorul/consilierul responsabil din ME.

Art. 13 Modalitatea de desfășurare a probei Olimpiadei la etapa județeană revine comisiilor de organizare și evaluare de la nivelul județului, conform *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

(1) La etapa județeană, responsabilitatea elaborării subiectelor și baremelor de evaluare revine grupului de lucru stabilit la nivelul *Comisiei Centrale a olimpiadei*.

(2) La etapa națională, responsabilitatea elaborării subiectelor și baremelor de evaluare revine unui grup de lucru din cadrul *Comisiei Centrale a olimpiadei*.

Capitolul IV Evaluarea

Art. 14 (1) Evaluarea este realizată de profesori din învățământul preuniversitar, nominalizați în comisii pentru fiecare etapă, având competențe și expertiză în domeniul evaluării la nivel de excelență, care nu au rude în concurs sau elevi calificați la disciplina la care evaluează.

(2) Evaluarea respectă baremele, elaborate de grupul de lucru și validate de Comisia Centrală.

Art. 15 Rezultatele elevilor se apreciază cu punctaje cuprinse între 0 și 100.

Art. 16 (1) Calificarea concurenților pentru etapa națională se face în ordinea descrescătoare a punctajelor, la nivelul unei clase de studiu, indiferent de disciplina la care participă elevul, pentru fiecare dintre cele două secțiuni. În funcție de performanța obținută de elevi, comisia județeană poate decide să repartizeze locurile numai la anumite discipline/clase de studiu, cu încadrarea în norma de participare.

(2) Calificarea elevilor la etapa națională a olimpiadei este condiționată de obținerea unui punctaj minim de 90 de puncte. Calificarea elevilor la Proba B a Olimpiadei este condiționată de obținerea a 85 puncte la Proba A, din cadrul etapei naționale.

(3) Președintele, președintele executiv și secretarul comisiei județene sunt numiți conform *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, cu modificările și completările ulterioare

(4) Comisia județeană/centrală include subcomisii, distribuite pe cele două secțiuni și/sau pe discipline, alcătuite din profesori evaluatori care nu au elevi calificați/rude/afini până la gradul al III-lea, la disciplina respectivă. Numărul maxim al profesorilor evaluatori în cadrul unei subcomisii este 4 (două echipe).

(5) Fiecare secțiune este coordonată de câte unul dintre vicepreședinți, potrivit domeniului de referință (pedagogie/psihologie).

(6) În cazul unei diferențe mai mari de 10 puncte între cei doi evaluatori, comisia de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor județeană/a Municipiului București/Comisia Centrală a olimpiadei numește alți doi profesori care să evalueze lucrarea. Rezultatul evaluării inițiale se stabilește în conformitate cu prevederile art. 40 din *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, cu modificările și completările ulterioare.

(7) După finalizarea fiecărei probei, Comisia județeană/a Municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor/Comisia Centrală va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, numai în ordine alfabetică.

(8) Rezultatele obținute de concurenți pot fi contestate.

(9) Concurentul care depune contestație la etapa județeană poate solicita să își vadă propria lucrare, în prezența unui membru al comisiei, fără a i se elibera o copie după aceasta și fără a avea dreptul de a o fotografia.

Art. 17 La ambele etape ale Olimpiadei, subcomisia de contestații va fi constituită din profesorii membri ai comisiei, care nu au evaluat inițial la disciplina respectivă.

Art. 18 (1) Termenul de depunere a contestațiilor este stabilit de către comisia județeană/a sectoarelor municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor pentru etapa județeană a olimpiadelor școlare, respectiv de către Comisia centrală a olimpiadei naționale pentru etapa națională și este comunicat participanților în momentul afișării rezultatelor inițiale.

(2) Rezolvarea contestațiilor se realizează în conformitate cu prevederile art. 40 din *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19 (1) La etapa națională, contestarea rezultatelor obținute la Proba A se face prin completarea și transmiterea, pe o adresă de email pusă la dispoziție de unitatea de învățământ pedagogic gazdă, de către elevul concurent, a formularului pus la dispoziție de comisia centrală, pe care îl vor semna atât acesta cât și profesorul îndrumător.

(2) Nu se admite depunerea contestației de către altă persoană (părinte, profesor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(3) Retragera contestației se poate face în prima oră după expirarea termenului de depunere a acesteia și numai de către elevul în cauză. Părintele/ susținătorul legal/ profesorul însoțitor va contrasemna cererea de retragere a contestației. Cererea de retragere va fi transmisă pe adresă de email pusă la dispoziție de unitatea de învățământ pedagogic-gazdă a etapei naționale a olimpiadei (cea care organizează Proba B).

(4) După rezolvarea contestațiilor, comisia județeană/centrală organizează Proba B, pentru elevii care au obținut minim 85 de puncte la Proba A.

(5) Rezultatele obținute de concurenți la proba orală nu pot fi contestate.

(6) Comisia Centrală a Olimpiadei stabilește și afișează rezultatele finale, ca medie aritmetică cu 2 zecimale a celor două probe. În baza clasamentului final, se va face premiarea.

(7) Între cei doi profesori evaluatori din cadrul Probei B nu se admite o diferență mai mare de 10 puncte.

Art. 20 Lucrările de la etapa județeană /națională se păstrează în unitatea școlară-gază, timp de un an.

Art. 21 Orice problemă ivită în procesul de evaluare va fi rezolvată, prin consultare, în cadrul comisiei județene/centrale, care-și va asuma și deciziile în acest sens.

Capitolul V Premiarea

Art. 22 Acordarea premiilor la Olimpiadă se face conform precizărilor din *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*.

Art. 23 (1) La etapa națională, un concurent poate primi premiu, pentru un punctaj de minimum 85, mențiune, pentru un punctaj de minimum 80 (acordate de ME) sau/și premiu special, oferit de sponsori/inspectoratul școlar organizator, pentru un punctaj de minimum 75.

(2) De regulă, se acordă câte un premiu pentru fiecare categorie, fără a se depăși numărul maxim de trei premii pentru fiecare clasă, la fiecare dintre cele două secțiuni.

(3) La etapa națională, premiile și mențiunile se vor acorda, **pentru fiecare clasă** în parte, conform unei ierarhii generale, realizate la nivelul unei clase de studiu, indiferent de disciplină, pentru fiecare dintre cele două secțiuni: **Pedagogie și Psihologie**, după cum urmează:

- câte un premiu I, II și III pentru secțiunea Pedagogie, la nivelul fiecărei clase de studiu;
- câte un premiu I, II și III pentru secțiunea Psihologie, la nivelul fiecărei clase de studiu;
- mențiuni, pentru fiecare secțiune, conform Metodologiei-cadru;
- premii speciale, cu respectarea condiției de punctaj.

Art. 24 În situația punctajelor egale, menținute și după aplicarea criteriilor de departajare elaborate, aprobate și comunicate concurenților odată cu baremul de către comisia centrală, se pot acorda mai multe premii de același tip, cu respectarea prevederilor art. 47 din Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI Dispoziții finale

Art. 25 (1) După definitivarea loturilor participante la Proba B a etapei naționale, inspectorii de specialitate vor organiza, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați, cu profesorii însoțitori și/sau cu părinții elevilor, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională.

(2) Deplasarea și participarea în format fizic la faza națională a Olimpiadei a reprezentanților unui județ/municipiul București, elev/elevi și profesor însoțitor, se vor face numai prin respectarea tuturor normelor/regulilor, în vigoare, valabile pe teritoriul României, referitoare la alerta/siguranța epidemiologică. În acest sens, toți reprezentanții unui județ/municipiul București vor semna o declarație prin care își vor exprima acordul referitor la realizarea deplasării și participării, prin respectarea tuturor

normelor/regulilor, în vigoare din România, referitoare la alerta/siguranța epidemiologică. Această declarație, cu acordul exprimat, va fi semnată și de părinții elevului/reprezentantul legal al elevului. Originalul declarației va rămâne la dosarul olimpiadei de la inspectoratul școlar, iar o copie a acesteia va fi înmănată de profesorul însoțitor secretarului Comisiei centrale a olimpiadei naționale.

(3) Elevii participanți la fiecare etapă a olimpiadei vor avea asupra lor carnetul de elev cu fotografie, ștampilat pentru anul școlar în curs, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității.

(4) Elevii participanți la etapa națională a olimpiadei vor prezenta la sosirea în campusul olimpiadei avizul epidemiologic, eliberat de medicul de familie cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art. 26 Profesorul delegat pentru a însoți elevii la etapa națională răspunde de supravegherea acestora pe toată perioada deplasării lor la etapa națională a olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

Art. 27 În situația în care unul dintre elevii calificați nu poate sau nu mai dorește să participe, va fi înlocuit de următorul elev din ierarhia nivelului respectiv.

Art. 28 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(3) Elevilor care fac parte din loturile reprezentative li se aprobă, la cerere, deplasarea la/de la etapa națională pe cont propriu, cu condiția asumării responsabilității integrale privind securitatea acestora de către părinte/tutore legal în cazul elevilor minori sau de către aceștia, în cazul elevilor majori, printr-un document motivat, semnat și datat. Cererea va fi depusă la inspectoratul școlar.

Art. 29 Toate informațiile privitoare la organizarea și desfășurarea competițiilor școlare vor fi făcute publice numai de către președinții/președinții executivi/ vicepreședinții comisiilor.

Director General,
Mihaela Tania IRIMIA

Director,
Anca-Denisa PETRACHE

TEMATICA
PENTRU OLIMPIADA DE PEDAGOGIE-PSIHOLOGIE
ETAPELE JUDEȚEANĂ/NAȚIONALĂ, 2022/2023

Pentru etapa județeană sunt valabile conținuturile din tematică, cu excepția celor marcate cu asterisc (*). Pentru etapa națională sunt valabile toate conținuturile din tematică, inclusiv cele marcate cu asterisc (*).

A. Specializarea: ÎNVĂȚĂTORI- EDUCATOARE

A. 1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului*

1. Sistemul științelor educației

- 1.1 Educația – obiect de studiu al științelor educației
- 1.2 Disciplinele educaționale și relațiile dintre ele
- 1.3 *Evoluția concepțiilor despre educație**

2. Educația – delimitări conceptuale

- 2.1 Structura educației
- 2.2 Determinările educației
- 2.3 Funcțiile individuale și sociale ale educației
- 2.4 Rolul educației în dezvoltarea personalității. Educabilitatea

3. Forme și tipuri de educație

- 3.1 Educația formală, nonformală, informală
- 3.2 Autoeducația
- 3.3 *Educația permanentă**
- 3.4 *Interdependența formelor și tipurilor de educație**

Clasa a X-a

Disciplina: *Teoria și practica instruirii și evaluării*

- 1. Procesul de instruire: predare-învățare-evaluare
- 4. Normativitatea instruirii – principiile didactice
- 5. Metodologia instruirii
- 5.1. Metode de instruire
- 5.2. *Resurse tehnice ale instruirii**
- 5.2.1. *Categoriile de mijloace de învățământ**
- 5.3. *Moduri de instruire (frontal, individual, grupal)**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Managementul clasei de elevi*

- 2. Managementul clasei de elevi – delimitări conceptuale (planificare, organizare, coordonare, control, evaluare, decizie, intervenție, situație de criză)

- 2.1. Dimensiunile managementului clasei de elevi
- ✓ Dimensiunea ergonomică
- ✓ Dimensiunea psihologică
- ✓ Dimensiunea socială
- ✓ Dimensiunea normativă
- ✓ *Dimensiunea operațională**
- ✓ *Dimensiunea inovatoare**

Clasa a XII a

Disciplina: *Didactici inovative*

- ✓ Delimitări conceptuale: monodisciplinaritate, pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate
- ✓ Fundamente sociale, psihologice și pedagogice ale abordării integrate
- ✓ Interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea: premise, concepte, competente, finalități
- ✓ *Temele cross-curriculare**
- ✓ *Abordări integrate ale predării-învățării, promovate de diferite alternative educaționale (Montessori, Step by Step, Waldorf, Planul Jena)**

A.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a X-a

Disciplina: *Psihologie Generală*

2. Categoriile de mecanisme psihice

2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)

2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)

2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)

2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)

2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)

2.2.1. Gândirea

2.2.1.1. Definire și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii

2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii

2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)

2.2.1.4. Tipuri de gândire

2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)

2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație

2.2.2. Memoria

2.2.2.1. Definire și caracteristici

2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)

2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei

2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei

2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei

2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare

2.2.3. *Imaginația**

2.2.3.1. *Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia**

2.2.3.2. *Caracteristicile și funcțiile imaginației**

2.2.3.3. *Formele imaginației**

2.2.3.4. Modalități de stimulare a imaginației creatoare la elevi*

Clasa a XI-a

Disciplina: Psihologia vârștelor

1. Obiectul psihologiei vârștelor

- 1.1. Locul acesteia în sistemul științelor psihologice
- 1.2. Relațiile psihologiei vârștelor cu alte științe

2. Noțiunea de dezvoltare psihică– stadialitate

- 2.1. Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice
- 2.2. Principalele teorii explicative

3. Caracterizarea principalelor aspecte ale dezvoltării organice și funcționare în etapa prenatală

- 3.1. Fenomene de prepsihism
- 3.2. Factori pozitivi și nocivi care pot acționa în etapa prenatală
- 3.3. Nașterea și adaptarea copilului la mediul extern

4. Dezvoltarea fizică de la 0 la 3 ani

- 4.1. Dezvoltarea sensibilității, debutul percepției și îmbunătățire agradată a acesteia
- 4.2. Dezvoltarea socio-afectivă și a mecanismelor verbale
- 4.3. Dezvoltarea intelectuală
- 4.4. Conștiința de sine și începuturile manifestării EU-lui
- 4.5. Dezvoltarea fizică
- 4.6. Evoluția proceselor senzoriale și logice

5. Dezvoltarea limbajului și a performanței lingvistice a preșcolarului*

- 5.1. Reglajul voluntar al conduitei, maturizarea afectivă*
- 5.2. Structuri motivaționale*
- 5.3. Dezvoltarea bazelor personalității*
- 5.4. Caracteristicile jocului în perioada preșcolară, specificul învățării, tipuri de activitate creative*
- 5.5. Adaptarea copilului la activitățile de tip preșcolar*

Clasa a XII-a

Disciplina: Psihologia educației

1. Psihologia educației – statut teoretic și aplicativ

- 1.1. Obiect, metode și concepte de bază în psihologia educației
- 1.2. Psihologia educației în școală

2. Învățarea în contextul psihologiei educației

- 2.1. Conceptul de învățare – definiții, teorii
- 2.2. Învățarea școlară – caracteristici, factori interni și externi
- 2.3. Conceptul de învățare autonomă

3. Structura psihologică a învățării

- 3.1. Niveluri, forme și tipuri de învățare
- 3.2. Mecanismele psihice și învățarea
- 3.3. Personalitate și învățare

4. Învățarea în școală*

- 4.2. Factorii cognitivi (mecanismele psihice de cunoaștere senzorială și logică, inteligența, Rezolvarea de probleme, creativitatea) și noncognitivi (motivația, voința, atenția, afectivitatea, structuri de personalitate) ai învățării în școală*

Clasa a XII-a

Disciplina: Psihopedagogie specială

1. Psihopedagogia specială – delimitări conceptuale (normalitate, anormalitate, deficiență, incapacitate, handicap, recuperare, cerințe educative speciale, compensare etc.)
2. Tipuri de deficiențe – caracteristici psihologice, etiologie
 - 2.1. Deficiența mintală
 - 2.2. Deficiența auditivă
 - 2.3. Deficiența vizuală
 - 2.4. *Tulburările de limbaj**

B. SPECIALIZAREA: EDUCATOR- PUERICULTOR

B. 1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie. Educația timpurie*

1. Pedagogia în cadrul științelor educației

- 1.1. Educația – o caracteristică esențială a devenirii umane
- 1.2. Științe care studiază educația și relația dintre ele
- 1.3. Pedagogia – artă și știință a educației
- 1.4. Domeniile pedagogiei și rolurile lor în educație
- 1.5. Elemente de istorie a pedagogiei - concepții despre educația timpurie

2. Educația – delimitări conceptuale

- 2.1. Scopul educației în devenirea umană. Educabilitatea
- 2.2. Funcțiile educației
- 2.3. *Forme ale educației (formală, nonformală, informală)**

Clasa a X a

Disciplina: Curriculum pentru educație timpurie

1. Curriculum – delimitări conceptuale

- 1.1. Specificul curriculumului pentru educație timpurie
- 1.2. Specificul dezvoltării la vârsta antepreșcolară – nevoile de dezvoltare specifice bebelușului și copilului mic
- 1.3. Caracteristicile și specificul învățării la copiii de la naștere la 3 ani

2. Finalități și conținuturi educaționale

- 2.1. Categoriile de finalități educaționale; clasificări; metodologii de operaționalizare a obiectivelor; valori fundamentale promovate de curriculumul pentru educație timpurie
- 2.2. Conținuturi ale învățării; delimitări conceptuale; criteriile de selecție și de organizare a conținuturilor pentru educație timpurie; curriculum structurat pe domenii de dezvoltare

3. *Metodologia proiectării curriculum-ului pentru educație timpurie**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Educația copiilor cu nevoi speciale*

I. Educația copiilor cu nevoi speciale – delimitări conceptuale

- Statutul interdisciplinar: relațiile cu psihologia, pedagogia, psihopedagogia specială și alte științe
- Problematika terminologiei în literatura de specialitate: nevoi speciale, cerințe educaționale speciale (CES), deficiență, dizabilitate, handicap, tulburare, integrare, incluziune, educație specială, școală specială, educație incluzivă, școală incluzivă, program de servicii personalizate, program de intervenție personalizată, profesor itinerant și de sprijin.

II. Etiologia specifică diferitelor tipuri de nevoi speciale

- Rolul factorilor endogeni și exogeni în modificările morfo-funcționale ale sistemului nervos central, ale analizatorilor și ale aparatului fon-articulator
- *Tipuri de nevoi speciale, în funcție de factorii etiologici, sociali și culturali**
- *Frecvența anumitor tipuri de nevoi speciale**

Clasa a XII a

Disciplina: Joc și învățare

- I. Specificul obiectului de studiu. Joc și învățare
Jocul și învățarea: delimitări conceptuale
Necesitatea și importanța studierii jocului în perioada antepreșcolară
Rolul jocului în dezvoltarea psihosocială a copilului
- II. Noțiuni generale despre joc Jocul - activitate specific umană
Repere în evoluția teoriilor despre joc
Concepții contemporane asupra jocului
Definiții ale jocului
Funcțiile jocului
Elementele psihologice ale jocului
Clasificarea jocurilor
- III. Jocul ca activitate fundamentală a copilului
Evoluția comportamentului de joc la copilul de 0-3 ani
Rolul educator-puericulorului în activitățile ludice
Cerințe generale privind organizarea spațiului fizic pentru educația și dezvoltarea copilului de la naștere la 3 ani
Jocuri și activități la alegere: caracteristici, evoluția raportului între manifestare liberă a copilului și îndrumare
- IV. Jocul și învățarea la vârste timpurii
Aspecte psihopedagogice ale învățării de la 0-3 ani
Specificul învățării la copilul de 0- 3 ani. Jocul ca mijloc de explorare și experimentare
*Tipuri de jocuri specifice vârstei timpurii**
 - *Jocuri de manipulare*
 - *Jocuri imitative **
 - *Jocuri senzoriale**
 - *Jocuri de construcții**
 - *Jocuri-mimă**
 - *Jocuri muzicale**
 - *Jocuri de rol**

B.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: Psihologie generală

1. Obiect și noțiuni fundamentale ale psihologiei

- 1.1. Obiectul psihologiei, coordonate istorice, importanța studierii psihologiei
- 1.2. Noțiuni fundamentale ale psihologiei (procese, mecanisme, activități, funcții, însușiri fizice)
- 1.3. Noțiuni introductive despre metodele psihologiei
- 1.4. Relația psihologiei cu alte domenii ale cunoașterii (științele socio-umane, neurofiziologia, genetica, cibernetica, noile tehnologii ale informației)

2. Categoriile de mecanisme psihice

- 2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)

- 2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)
- 2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)
- 2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)
- 2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)
- 2.2.1. Gândirea
 - 2.2.1.1. Definire și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii
 - 2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii
 - 2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)
 - 2.2.1.4. Tipuri de gândire
 - 2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)
 - 2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație
- 2.2.2. Memoria
 - 2.2.2.1. Definire și caracteristici
 - 2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)
 - 2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei
 - 2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei
 - 2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei
 - 2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare
- 2.2.3. *Imaginația**
 - 2.2.3.1. *Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia**
 - 2.2.3.2. *Caracteristicile și funcțiile memoriei**
 - 2.2.3.3. *Formele imaginației**
 - 2.2.3.4. *Modalități de stimulare a imaginației creatoare la elevi**

Clasa a X a

Disciplina: Psihologia copilului și a relației mamă – copil

- Obiectul și rolul psihologiei copilului mic
- Psihologia copilului și a relației mamă-copil în sistemul științelor educației
- Teorii principale și actuale ale psihologiei copilului mic (Spitz – teoria hospitalismului, Bowlby – teoria atașamentului, Winnicott – teoria obiectului tranzițional, Anzieu – teoria importanței afectivității pentru dezvoltarea copilului; Brazelton – repere psihologice în pediatrie etc.)
- Dezvoltarea copilului:
 - dezvoltarea prenatală și nașterea; factorii ce influențează dezvoltarea;
 - primul an de viață – creștere, îngrijire și educație (perioada de nou-născut – 0-3 luni și de sugar);
 - principalii factori de risc în perioada primului an de viață;
 - dezvoltarea copilului de la 1 la 3 ani.
- Nevoi de dezvoltare a bebelușului și modalități de stimulare educativă. Modalități de satisfacere a nevoilor de hrană, afecțiune, odihnă, siguranță, înțelegere, manifestare și educație ale copilului mic. Decodificarea sensului natural al unor manifestări ale copilului mic: spaime, refuzuri, agățări, tantrumuri, încăpățănări, jocuri etc.
- Reguli de bază ale îngrijirii copilului mic
- Caracteristici ale interacțiunii cu copilul mic
- Aspecte specifice ale dezvoltării preșcolarului și școlarului (mic, mijlociu, mare)
- *Cadrul familial. Importanța mamei, a unui mediu familial stabil, a casei pentru dezvoltarea armonioasă a copilului**

- relația mamă-copil (configurație)*
- familia nucleară (rangul copilului, numărul de membri, condiții, cadru, context, stabilitate)*
- familia extinsă (numărul și polarizarea relațiilor)*
- context socio-cultural (inserția familiei în comunitate: profesional, religios, vecinătate, prieteni etc.*

Clasa a XI-a

Disciplina: *Psihologia educației. Activități de dezvoltare cognitivă, senzorio-motrică, socio-afectivă și de dezvoltare a capacității de învățare a copilului de la 0 la 3 ani*

I. Psihologia educației – statut teoretic și aplicativ

- Statutul interdisciplinar al domeniului, relația cu celelalte discipline psihologice și pedagogice

II. Dezvoltarea psihică și individualizarea educației

- Dimensiunile dezvoltării: fizică, cognitivă, emoțională, socială, morală, psiho-sexuală
- Dezvoltarea psihică: stadialitate, interdependență, diferențe interindividuale și consecințe în plan educational

III. Jocul ca formă integratoare a învățării și dezvoltării copilului de la 0 la 3 ani

- Evoluția comportamentului ludic
- *Specificul învățării timpurii prin joc: imitația, explorarea, experiența, rutina**
- *Dimensiunea stimulatorie a jocului: interesul, emoțiile, inițiativa și creativitatea**

Clasa a XII a

Disciplina: *Educație diferențiată*

I. Educația diferențiată, delimitări conceptuale

- Principii, caracteristici, finalități, beneficii
- Clarificări terminologice: diferențiere, individualizare, personalizare, învățare centrată pe elev

II. Fundamentele socio-psiho-pedagogice ale educației diferențiate

- Tipologii ale dotării aptitudinale (subdotat, dotat, superior dotat și supradotat) și modele teoretice explicative (teoria inteligențelor multiple elaborată de Howard Gardner, modelul multifactorial elaborat de Heller și Hany etc.)
- Fundamentele psihogenetice ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii
- Fundamentele socio-culturale ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii

III. Direcții ale diferențierii intervențiilor educaționale/experiențelor de învățare*

- *Diferențierea din perspectiva educatorului: adaptarea modalităților de comunicare, a sarcinilor, a mediului psihologic**
- *Diferențierea experiențelor de învățare și dezvoltare din perspectiva copilului**
- *Specificul diferențierii intervențiilor de îngrijire și educație la copiii mici**

C. SPECIALIZAREA : INSTRUCTOR DE EDUCAȚIE EXTRAȘCOLARĂ

C.1 SECȚIUNEA PEDAGOGIE

Clasa a IX-a

Disciplina: *Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului*

1. Sistemul științelor educației

1.1. Educația – obiect de studiu al științelor educației

1.2. Disciplinele educaționale și relațiile dintre ele

1.3. *Evoluția concepțiilor despre educație**

2. Educația – delimitări conceptuale

2.1. Structura educației

2.2. Determinările educației

2.3. Funcțiile individuale și sociale ale educației

2.4. Rolul educației în dezvoltarea personalității. Educabilitatea

3. Forme și tipuri de educație

3.1. Educația formală, nonformală, informală

3.2. *Autoeducația**

3.3. *Educația permanentă**

3.4. *Interdependența formelor și a tipurilor de educație**

Disciplina: **Educație diferențiată**

Clasa a XI a

Temele I, II, III (din programa pentru specializarea educator-puericultor, cls. a XII-a)

I. Educația diferențiată, delimitări conceptuale

- Principii, caracteristici, finalități, beneficii

- Clarificări terminologice: diferențiere, individualizare, personalizare, învățare centrată pe elev

II. Fundamentele socio-psiho-pedagogice ale educației diferențiate

- Tipologii ale dotării aptitudinale (subdotat, dotat, superior dotat și supradotat) și modele teoretice explicative (teoria inteligențelor multiple elaborată de Howard Gardner, modelul multifactorial elaborat de Heller și Hany etc.).

- Fundamentele psihogenetice ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii

- Fundamentele socio-culturale ale diferențierii educației și consecințe în planul educației timpurii

III. Direcții ale diferențierii intervențiilor educaționale/experiențelor de învățare*

- *Diferențierea din perspectiva educatorului: adaptarea modalităților de comunicare, a sarcinilor, a mediului psihologic**

- *Diferențierea experiențelor de învățare și dezvoltare din perspectiva copilului**

- *Specificul diferențierii intervențiilor de îngrijire și educație la copiii mici**

C.2 SECȚIUNEA PSIHOLOGIE

Clasa a X-a

Disciplina: *Psihologie generală*

Obiect și noțiuni fundamentale ale psihologiei

- 1.1. Obiectul psihologiei, coordonate istorice, importanța studierii psihologiei
- 1.2. Noțiuni fundamentale ale psihologiei (procese, mecanisme, activități, funcții, însușiri fizice)
- 1.3. Noțiuni introductive despre metodele psihologiei
- 1.4. Relația psihologiei cu alte domenii ale cunoașterii (științele socio-umane, neurofiziologia, genetica, cibernetica, noile tehnologii ale informației)

2. Categoriile de mecanisme psihice

- 2.1. Mecanisme psihice de cunoaștere primară (senzații, percepții, reprezentări)
 - 2.1.1. Senzația (definire și specific psihologic, proprietăți, legile senzațiilor, rolul senzațiilor în diferite activități)
 - 2.1.2. Percepția (definire și specific psihologic, modele explicativ interpretative, mecanismele și legile percepției, formele complexe ale percepției și rolul lor în activitate)
 - 2.1.3. Reprezentarea (definire și natura contradictorie a reprezentării, specific psihologic și mecanisme, clasificare, proprietăți, rolul reprezentărilor în activitatea intelectuală)
- 2.2. Mecanisme psihice de cunoaștere superioară (gândire, memorie, imaginație)
 - 2.2.1. Gândirea
 - 2.2.1.1. Definire și caracterizare psihologică; centralitatea gândirii în procesul cunoașterii
 - 2.2.1.2. Modele explicativ-interpretative ale gândirii
 - 2.2.1.3. Laturile gândirii (informațională, operațională)
 - 2.2.1.4. Tipuri de gândire
 - 2.2.1.5. Activitățile gândirii (conceptualizarea, înțelegerea, rezolvarea problemelor)
 - 2.2.1.6. Rolul gândirii în activitățile de învățare, rezolvare de probleme, creație
 - 2.2.2. Memoria
 - 2.2.2.1. Definire și caracteristici
 - 2.2.2.2. Procesele memoriei (memorarea, păstrarea, reactualizarea)
 - 2.2.2.3. Tipuri, forme ale memoriei
 - 2.2.2.4. Modele explicativ interpretative ale memoriei
 - 2.2.2.5. Legile și optimizarea memoriei
 - 2.2.2.6. Rolul memoriei în învățare; memoria și performanțele școlare
 - 2.2.3. *Imaginația**
 - 2.2.3.1. *Accepțiuni ale termenului imaginație și definirea acestuia**
 - 2.2.3.2. *Caracteristicile și funcțiile imaginației**
 - 2.2.3.3. *Formele imaginației**
 - 2.2.3.4. *Modalități de stimulare a imaginației creatoare la elevi**

Clasa a XI-a

Disciplina: *Psihologia vârstelor*

1. Obiectul psihologiei vârstelor

- 1.1. Locul acesteia în sistemul științelor psihologice
- 1.2. Relațiile psihologiei vârstelor cu alte științe

2. Noțiunea de dezvoltare psihică – stadialitate

- 2.1. Factorii fundamentali ai dezvoltării psihice
- 2.2. Principalele teorii explicative

3. Caracterizarea principalelor aspecte ale dezvoltării organice și funcționare în etapa prenatală

- 3.1. Fenomene de prepsihism
- 3.2. Factori pozitivi și nocivi care pot acționa în etapa prenatală
- 3.3. Nașterea și adaptarea copilului la mediul extern
- 4. Dezvoltarea fizică de la 0 la 3 ani**
- 4.1. Dezvoltarea sensibilității, debutul percepției și îmbunătățire agradată a acesteia
- 4.2. Dezvoltarea socio-afectivă și a mecanismelor verbale
- 4.3. Dezvoltarea intelectuală
- 4.4. Conștiința de sine și începuturile manifestării EU-lui
- 4.5. Dezvoltarea fizică
- 4.6. Evoluția proceselor senzoriale și logice
- 5. Dezvoltarea limbajului și a performanței lingvistice a preșcolarului***
- 5.1. *Reglajul voluntar al conduitei, maturizarea afectivă**
- 5.2. *Structuri motivaționale**
- 5.3. *Dezvoltarea bazelor personalității**
- 5.4. *Caracteristicile jocului în perioada preșcolară, specificul învățării, tipuri de activitate creative**
- 5.5. *Adaptarea copilului la activitățile de tip preșcolar**